

Цю книжку я присвячую усім тим, хто служить світлу, не шукаючи слави чи вигоди.

З великою шаною – до тих, хто горить. Із гіркотою – до тих, хто, прикрившись світлом, сам став тінню.

Цей роман не є осудом Церкви як Тіла Христового, бо Церква – це не система, а живі люди, які вчаться любити.

Я вірю в Бога, Який зцілює, а не ламає, у Христа, Який визволяє, а не поневолює.

“Пройди. Світи” для тих, хто хоч раз сумнівався, але не хотів втратити віру разом із ілюзіями.

На цих сторінках болісної правди більше, ніж піску в морі.

А художні фантазії – лише перлини, що губляться в тому ж піску...

ПАЛІНДРОМ?

У кабінеті психолога пахло новим ламінатом і моїм хвилюванням. У фігурці пісочного годинника, в зошиті-планувальнику, що лежав на столі, – все натякало на категорію часу. Так, ніби його тут якось особливо цінували, нарізаючи рівними скибочками або вимірюючи ним внутрішні стани, наче коштовності – каратами.

На стіні – календар. Зазвичай на цифри я не зважаю. Живу в дусі якогось екзистенціалізму, де моє життя вже давно вмонтувалося у знак нескінченності.

Але ту дату неможливо було проігнорувати через збіг двійок:

22.02.2022.

Я вже таке бачила... Дзеркальна дата, що читається однаково в обидва боки. Паліндром?

– Чи були ви коли-небудь на сесії у психолога, Нелю? – перебила мої думки психологиня.

– Ніколи. Зізнаюся, я прийшла до вас з цікавості. Хотіла побути на іншому боці барикади і зрозуміти, що відчуває пацієнт. Може, саме для того існує супервізія? Гадаю, кожен психолог відкритий до нових інсайтів щодо самого себе.

– Чи є у вас якісь запити, невирішені питання, перешкоди, які б ви хотіли подолати? – запитала знана у нашому місті психологиня, сідаючи навпроти.

– Ні. Я розібралася з собою і, здається, втихомирила его.

– Хто вам допоміг?

– Всевишній. Ми з Ним вже давно розв'язали всі вузлики конфліктів і попросували мою зім'яту душу. Напевне, вас це дивує...

Психологиня не виявила подиву. Мабуть, вона бачила вже вдосталь людських історій, щоб нічому не дивуватися.

– Тоді що будемо робити? – її голос був теплим, але в ньому приховувалася насторожена цікавість.

– Пограємо в шахи? – пожартувала я, намагаючись зняти напругу.

Однак її погляд змінився. Став глибоким, пронизливим – таким, після якого хочеться довіритися.

– А хочете дізнатися, що думає ваша підсвідомість? – спокійним голосом запитала мене.

– Ви пропонуєте мені гіпноз? – моє тіло відреагувало швидше за думку: я схрестила руки, ноги, інстинктивно захищаючись.

– Ні-ні, – усміхнулася вона. – Я християнка. Жодного гіпнозу чи езотерики.

Я була майже переконана у власній внутрішній рівновазі. Майже... Тому що з'явилося дивне передчуття – ніби зараз хтось легенько відчинить двері до кімнати, в яку я сама роками не наважувалася заходити.

Людина може прожити життя, переконуючи себе, що знає про себе все, а потім досить одного запитання і всередині починає ворухитися те, що ти старанно приховував навіть від себе.

Іноді найнебезпечніші відповіді приходять не тоді, коли ти їх шукаєш, а коли впевнений, що вже давно все зрозумів.

Коли вона взяла зі шухляди картки з малюнками, у мене всередині щось стиснулося, та цікавість таки перемогла.

– Почнімо, – сказала я.

Психологиня розклала кольорові картинки лицьовою стороною вниз. Я витягнула першу, перевернула.

– Уявіть, це ваше минуле. Опишіть, що ви бачите, Нелю.

Маленька дівчинка у темній кімнаті, босоніж. Біля неї – вікно, крізь яке пробивається промінь світла. Вона тягнеться до нього, ніби знає, що це її порятунок.

Я перевела погляд на співбесідницю. Її очі були вологі.

– Тягніть наступну. Про теперішнє.

Я придивилася на картинку. Вона видалася мені химерною.

– На картці – меч, що застряг у камені.

– А ви там є? – тихо запитала пані й нахилилася до мене.

– Є, – сказала я тихо. – Але мене не видно. Стою збоку і дивлюся на цей меч. Не можу наважитися торкнутися, бо якщо витягну – назад дороги не буде.

Психологиня нахилилася. Тиша ставала питанням і наче розворушувала мої страхи, намотуючи їх на шпульку якоїсь тривоги.

– Добре... Тоді тягніть третю картинку – як ваша підсвідомість бачить майбутнє...

Я витягнула. По душі пробіг якийсь холодок. От тобі й на... А я думала, що з усім розібралася... Я поставила лікті на стіл, обхопила голову руками й розридалася.

– Я... я бачу страшного старого дракона. Він дихає вогнем. Він поневолив людей і тримає їх у клітці.

– То що треба зробити, Нелю?..

– Треба витягнути з каменю той меч, зображений на попередній картинці, й обезголовити його. Щоб більше не було жертв.

– Хто має це зробити, Нелю, як гадаєте?

Я плакала так, наче хтось відкрив усередині шлюзи греблі. Сльози лилися рікою – за роки мовчання, за страх назвати речі своїми іменами, за правду, яку я ховала під правильними словами про віру, смирення і послух. Моя підсвідомість сказала те, що я боялася визнати.

– Я. Це маю зробити я... Бо хтось же має сказати вголос, що це було...

ЗАВЕРШЕНА СЕСІЯ, АЛЕ НЕ МІСІЯ

Психологиня теж витерла сльози.

– Давно зі мною такого не було. Що ви за людина? – тихо говорила вона, притуляючи хустинку до очей.

Мені було нічого втрачати. Тому я визнала вголос:

– Людина, яку мучить власне покликання. Людина, якій досі бракувало мужности, бо її мозок уміє наперед порахувати весь обсяг помсти, критики і хейту, який впаде на її плечі. У ній жертва ще борсається об береги новонародженої сміливості й шепоче: “Викриваючи тиранію, ти посієш зневіру в людях”. Натомість здоровий глузд нагадує про себе словами: “Бо хто, як не ти – та, що вижила і не втратила віру...”

А ще... Людина, яка розуміє, який пісок у її годиннику так швидко сиплеться. То біжить мій час, відведений на цю місію...

Я відчула, як моє тіло стиснулося і зрозуміла: це травма. Є напруга і внутрішній тиск.

Однак саме з трагедії може народитися покликання. Багато людей, які змінювали системи, спочатку були тими, кого ця система зранила.

– Дякую, що допомогли мені розібратися в собі, – сказала я.

Ми обидві відчували: сесія завершена. Але не місія.

Я усміхнулася, зрозумівши, що вже цілу хвилину стою міцно на двох ногах, відчуваючи якусь внутрішню опору, наче щось у мені нарешті повернулося на своє місце. Тіло хотіло кудись бігти...

І все це сталося рівно за два дні до великої російсько-української війни...

22.02.2022

Минув рік і два дні від того моменту, як я наважилася боротися з драконом. Тоді я відклала цю справу, бо з'явилося інше, страшніше – війна. І я була розгублена, як і всі люди у моїй країні...

Але нарешті до мене повернулося те відчуття, яке примушує письменників усамітнюватися, лізти в бур'яни, на горища, щоб отримати інформацію з неба і переказати її людям. На деякий час я забула про власне життя, побут і відчайдушно писала цей роман аж до точки неповернення. У такій точці втомлений думками і знервований письменник хотів би зім'яти рукопис і викинути його у вогонь, але стає шкода змарнованих днів. Тому іде далі.

Відчула: настав час дістати свій меч.

І страх більше не зацементовує камінь.

З повагою Неля Романовська

24.02.2023

ДОЩ

Перед початком відліку

*Який збіг обставин: дванадцятий день народження –
дванадцять ударів ременем.*